

չանկաւ ձեռնկալաւ Օսմանցու դուռն լաւ գիտեմք, ով որ զրամով զնայ՝ բանն չուտ կու չինվիր Տեսի՝ որ այլ կերպիւ հնար չեղեւ, դուք այլ մնացիք ալդպէս խեղճ պարտաիրաց ձեռքն, վասն որոյ զայս հնարեցայ. ճիւղէնէմէ զիւր զլուսն, զայ տեղս, հաշտութիւն մի լինի, կէս մի պարտուց ճարէ տայ, կէս մի այլ գրութ աստի անտի ժողովք նուիրակութիւն առնելով՝ ազատութեան հնար մի գտանեմք. մանաւանդ որ աշխարհ ամենայն ի վրդովմանէ կու ազատի. Հիմա քանի որ այս աղմուկս իմէջմիւս կայ, թէ հրեշտակ Աստուծոյ գնայ, երկու փող մէկէ մի ուղեւու ճար չկայ, և թէ տեղաց մի պարտք անելու ջանամք՝ հինգ զու. մարդ չի աւտար տալու: Ոչ միայն պարտք, այլ և բազում տեղիք կայ, որ զգանձանակն հետ կու պահեն չեն իտար, որպէս որ ահա Տիրապէքիւր չորս հինգ տարէն զանձանակ գայ, փող չեն ուղարկեր ոչ ինձ և ոչ նորա, ասելով՝ թէ մինչ որ մէկ գիր չեղնայ կամ խաղաղութիւն՝ փող չեմք իտար: Ահա՛, սիրելիք իմ, այսքան խանարհիւն և խաղաղութիւն խնդրելն այդ պարտուցն համար է և զձեզ ազատելու ի պարտուցն: Եւ եթէ՛ թէ մեք քեզանէ սըխլաթով դրամ չեմք ուղեր, սախըն դու զնա մի՛ մօտեցնէր այդ կերպիւն: Ինձի գիր գրեցէք, որ ես այլ ամուր կենամ, զնա չի մօտեցնեմ: Այնչափ միտք ու ֆիքր արարի, քան զայս առաւել ճար չի գտի. եթէ դուք այլ իմն կերպ ճար կու գիտէք, ասացէք զի արարելոյ: Եթէ իւրեան կորցընելու ճար կենար, իսկի կոծ չէր, Աստուած ուղորձած էր. այնուհետեւ թէ ուստի որ պարտք ու փոխ դրամ ուղէաք՝ թէ՛ ֆոանկաց, թէ յունաց և թէ թուրքից՝ կու տային: Բայց այժմ ամենեցուն բերանն կայ՝ թէ նա քանի ոսկի արծաթ ունի, վաղն կու գնայ՝ կ'առնէ կու գայ, ասելով, մէկ ըստակ չեն իտար: Վասն որոյ զայս իմացայ հնար. եթէ դուք այլ իմն շահաւէտ խրատ կու գիտէք՝ արարէք զմեզ խելամուտ և ես հետեւեցայ խորհրդոց ձերոց: Ահա այժմ այնուհետեւ մտք սպասեմք զաւստեան նորա. և եթէ Աստուած տնօրինէ որ գայ, ինչ կերպիւն խօսք որ զրուց որ լինենայ իմէջ մեր, նա՛ այն կերպիւն փութով ծանուցանեմք առ ձեզ: Մանաւանդ որ հոգեւորտիրն մարդ կ'ուղարկեմք, որ

Իզմիրու և ի քաղաքէդ ուխտաւորք ժողովէ գայ այս տարուս երուսաղէմ և լինի կատարեալ սէր և հաշտութիւն և դադարի աշխարհ ի վրդովմանէ: Մեր միտքն այս է՝ թէ գայ, ապա թէ ստէ, այնուհետեւ այլ իմն խորհուրդ, զոր ինչ պատշաճն է, խորհեալ չուտով առ ձեզ կու գրեմք: Խիստ որ երկարէ՝ մինչ Վարդապառ յայտնի կու լինի թէ ինչ կերպ որ լինելոց է: Բայց դուք զտեղւոյդ որպիսութիւնն, կամ թէ Յակոբ վարդապետն Իզմիր գիրն զորք յառաջեցոյց՝ մի ըստ միովէ գրեալիք և զհոգեւորտիրի ինչ բանի վերայ լինայն և զայն ի կարգի ծանուցէք: Դարձեալ հարկ զնէք հոգեւորտիրն վերայ, որ ամենայն աշխարհք զիր թող զրէ հրաւիրական՝ թէ ես երուսաղէմ կու գնամ, դուք այլ որչափ երեւելի տաւաթաւորք կայք՝ զայք այս տարի երուսաղէմ, մանաւանդ յԱրեւելից աշխարհն: Թո՛ղ թէ խաղաղութիւն լինի չլինի, թող հոգեւորտիրի զիրն այլ գնայ: և թէ լինի խաղաղութիւն ըստ մերոյ կամացն՝ նա՛ մեք ևս կու գրեմք աստի յամենայն տեղիս գիր: Միթէ բարեբարն Աստուած գրաւին առաջնորդեցէ և կամք իւր օրհնեալ եղիցի. ամէն [1667]:

Հրատարակեց՝ Մ. Ե. Ն.

Ն Ո Ր Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ն Ե Ր

Ո. Աթոռոյս մէջ, պաշտօնի հետեւալ փոփոխութիւններ տեղի ունեցան անցեալ ամիսներու ընթացքին: Հոգ. Տ. Շնորհք վրդ. քնարուած ըլլալով անդամ Տնօրէն Ժողովոյ Հայֆայէն վերադարձաւ վանք. իր տեղ Հոգեւոր Հովիւ նշանակուեցաւ Տ. Յուսէփ վրդ.: Ո. Հրեշտակապետաց վանուց նախկին տեսուչը Սոյն վանուց տեսչութիւնը յանձնուեցաւ Բեթղեմէմի վանուց տեսուչ՝ Տ. Սուրեն վրդ.-ի, որուն տեղ նոյն հաստատութեան տեսուչ նշանակուեցաւ Տ. Միւսնու վրդ.: Տնօրէն Ժողովոյ նախկին անդամներն էին: Հայֆայի եկեղեցւոյ Ժամարար գրկուեցաւ Կոյնիւն թղթակցութեանց զիւանդակիր Տ. Յակոբ Արեղայ՝ Տ. Շահէ Արեղայի տեղ. որուն փոխանցուեցաւ հանդերձակետութեան պաշտօնը՝ Տ. Տրդատ վրդ.-ի հրաժարումով: Տ. Հրազդան Արեղայ հրաժարած ըլլալով Ժառ. վարժ.-ի փոխտեսչութեան պաշտօնէն, կոչուեցաւ թարգմանութեան պաշտօնին Տ. Պոսկ վրդ.-ի տեղ. որ անդամ ընտրուած էր Տնօրէն Ժողովոյ Ժառ. վարժ.-ի փոխտեսչութեան պաշտօնին կոչուեցաւ Տ. Զաւէն Արեղայ, որուն տեղ մատակարար նշանակուեցաւ Տ. Կոմիտաս Արեղան: